

นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี (Organizational Governance)

คำนำ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และไว้วางใจ การบริหารงานภาครัฐ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจึงได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี อันประกอบด้วย นโยบายหลัก และแนวทางปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน และเป็นค่านิยมร่วมสำหรับองค์การ และบุคลากรทุกคนพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับ กฎข้อบังคับอื่น ๆ อย่างทั่วถึง

ประกาศเจตนารมณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและมาตรการด้านการคลัง ระบบการเงิน เศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน การกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ตลอดจน การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับนโยบายและแผนงานของกระทรวงการคลัง ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน และหน่วยงานทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในฐานะผู้บริหารของ สศค. เห็นสมควรให้มีการทบทวนปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของ สศค. เพื่อให้การปฏิบัติราชการของ สศค. มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีความชัดเจน โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการเสริมสร้างความมีศักดิ์ศรีของการเป็นหน่วยงานภาครัฐ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความไว้วางใจและศรัทธา

นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของ สศค. ได้รวบรวมหลักการเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการ แนวทางปฏิบัติ รวมทั้งมาตรฐานการทำงานและความประพฤติที่ดีบนพื้นฐานธรรมาภิบาลของข้าราชการและ เจ้าหน้าที่/พนักงานของรัฐ ตามความคาดหวังของสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคณะกรรมการ ผู้บริหาร บุคลากร ผู้รับบริการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยบุคลากรทุกระดับของ สศค. สามารถนำนโยบาย การกำกับดูแลองค์การที่ดีไปเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และต้องไม่ละเลยการปฏิบัติตามหลักการที่ปรากฏ อยู่ในนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีฉบับนี้

นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีฉบับนี้ จะได้รับการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ มีความเหมาะสมและทันสมัย อีกทั้งเพื่อเป็นการแสดงถึงพันธะสัญญาระหว่างหน่วยงานและบุคลากรของ สศค. จึงขอให้ทุกคนได้ลงชื่อรับทราบตามแบบฟอร์มที่แนบ พร้อมทั้งยอมรับเป็นหลักในการปฏิบัติราชการต่อไป

(ลงชื่อ).....

(นายลวรรณ แสงสนิท)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

๑. ข้อมูลองค์การ	๑
- วิสัยทัศน์	
- พันธกิจ	
- ยุทธศาสตร์	
- ค่านิยมหลัก	
- โครงสร้างองค์การ	
๒. หลักการและแนวคิดในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี	๒
- วัตถุประสงค์ในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี	
- คำอธิบายนโยบายหลัก ๔ ด้าน	
๓. นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี	๔
- นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม	
- นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
- นโยบายด้านองค์การ	
- นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน	
๔. แนวทางส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี	๕

ข้อมูลองค์การ

วิสัยทัศน์

องค์กรนำในการเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจการคลังเพื่อเศรษฐกิจสมดุล

พันธกิจ

๑. ศึกษา วิเคราะห์และเสนอแนะนโยบายด้านการคลัง ระบบการเงิน การออม และการลงทุน รวมทั้งเศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศอย่างมืออาชีพ
๒. ติดตาม กำกับ และประเมินผลมาตรการเศรษฐกิจการคลังให้มีประสิทธิภาพ
๓. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการยอมรับในนโยบายเศรษฐกิจการคลังกับทุกภาคส่วน
๔. พัฒนาบุคลากรและองค์การสู่ความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ คุณธรรม และมีความสุข

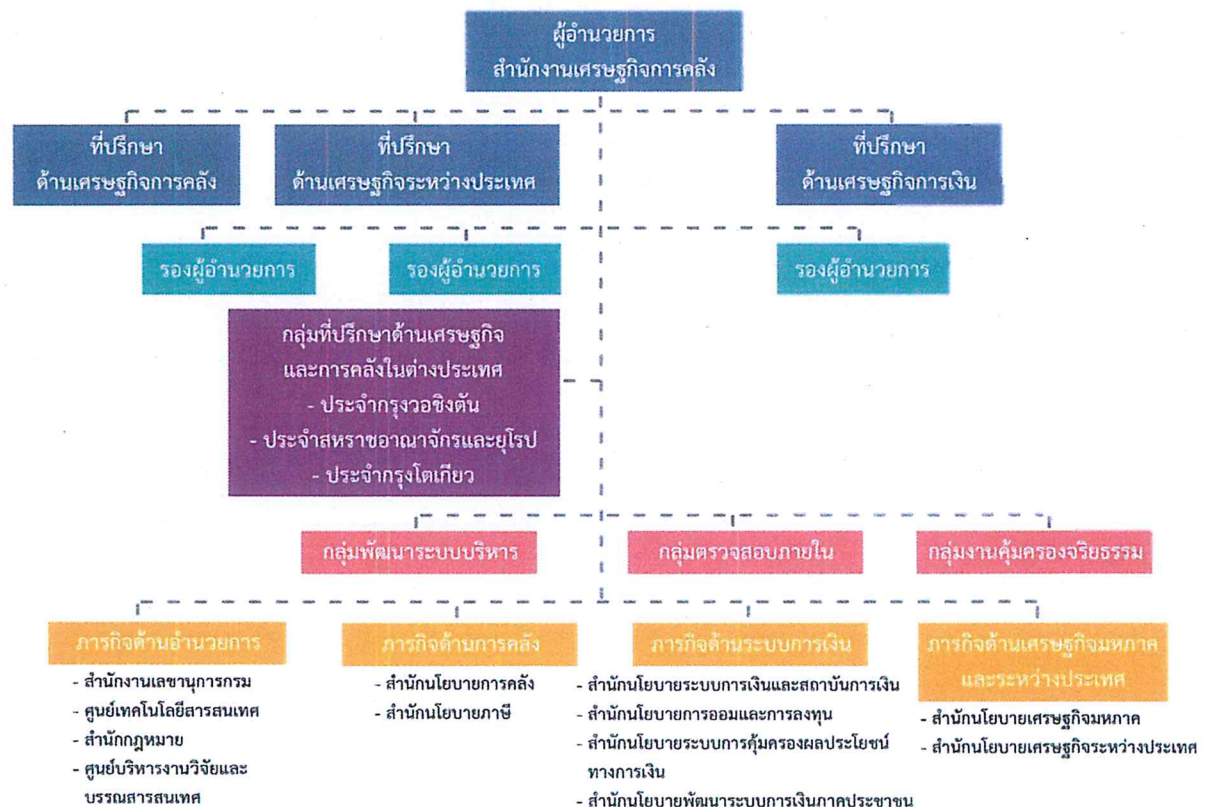
ยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมเศรษฐกิจไทยให้เติบโตและแข่งขันได้
๒. กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการคลังภาคสาธารณะ
๔. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
๕. เสริมสร้างความแข็งแกร่งขององค์กร

ค่านิยมหลัก

- ส : เสนอแนะอย่างมีหลักการ
- ศ : ศึกษาโดยไม่หยุดนิ่ง
- ค : คนคลังที่มีคุณภาพ

โครงสร้างองค์การ

หลักการและแนวคิดในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี

การจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีฉบับนี้ถือเป็นการดำเนินการเพื่อสนองตอบต่อแนวคิดธรรมาภิบาล โดยมีภาพรวม ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๖ บัญญัติว่า “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบ ที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว”

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ บัญญัติว่า “การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่มีความจำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน

การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึงหลักการตามวรรคหนึ่ง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติก็ได้”

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๑ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาตรา ๖ บัญญัติว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ในการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี

เพื่อให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มีหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและสามารถบรรลุผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริงการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีจึงยึดหลักการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการส่งเสริมธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน โดยสามารถนำไปปฏิบัติและรายงานผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของ สศค. ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนอันจะทำให้เกิดความสูญเสียต่อรัฐ สังคม สิ่งแวดล้อม องค์การ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปฏิบัติงานภายใน สศค.

๓. เพื่อให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความเชื่อมั่น และศรัทธาต่อการดำเนินงานของ สศค.

คำอธิบายนโยบายหลัก ๔ ด้าน

๑. ด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

รัฐ หมายถึง บ้านเมือง ประเทศชาติและหมายรวมถึงประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

สังคม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน เช่น สังคมชนบท วงการ หรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สังคมชาวบ้าน

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ มนุษย์ มีทั้งที่ดีและไม่ดี

๒. ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงผู้รับบริการที่เป็นส่วนราชการด้วย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น บุคลากรในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบงาน รวมทั้งผู้รับบริการด้วย

๓. ด้านองค์การ

องค์การ หมายถึง ศูนย์รวมกลุ่มบุคคลหรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตราสารจัดตั้ง ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ เช่น องค์การของรัฐบาล หน่วยงานเอกชน เช่น บริษัทจำกัด สมาคมหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงทิศทางในการดำเนินงาน นโยบายโครงสร้าง กระบวนการ ระบบ ระเบียบ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพประสิทธิผลขององค์การ เช่น ระบบการควบคุมภายในการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารความเสี่ยง การจัดการระบบข้อมูล การขัดผลประโยชน์ทางราชการ ตลอดจนการรักษาจริยบรรณข้าราชการ

๔. ด้านผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในองค์การ

นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี

๑. นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นโยบายหลัก

มุ่งมั่นการดำเนินงานและสำนึกในความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และประโยชน์ของชาติ

แนวทางปฏิบัติ

๑. สนับสนุนบุคลากรให้ตั้งใจและทุ่มเทในหน้าที่เสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ระบบการเงิน การออมและการลงทุน เศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศอย่างมีหลักการ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการคลังสาธารณะให้มีเสถียรภาพ

๒. สร้างความตระหนักและสำนึกให้บุคลากรในความรับผิดชอบต่อองค์กร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติ

๓. มีการพัฒนาฐานข้อมูลและระบบให้ทันสมัย ถูกต้อง แม่นยำ และตรวจสอบได้ เพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นโยบายหลัก

สร้างกลไกการมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

แนวทางปฏิบัติ

๑. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนตรวจสอบความถูกต้อง มีความโปร่งใสและอิสระในการดำเนินงาน รวมถึงมีการเผยแพร่ข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจ และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

๒. จัดให้มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลากหลายช่องทาง และพัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ

๓. สนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการบริการและข้อมูลข่าวสาร

๓. นโยบายด้านองค์กร

นโยบายหลัก

ส่งเสริมการดำเนินงานและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และป้องกันมิให้เกิดการขัดกันของผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางปฏิบัติ

๑. สนับสนุนให้บุคลากรยึดมั่นในความถูกต้อง มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม รวมถึงปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒. รณรงค์และสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรสามัคคี มีวินัย และรับผิดชอบต่อ ตามคุณธรรมหลัก สศค.

๓. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และระบบการดำเนินงานให้ทันสมัยและเป็นธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสร้างกลไกและการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

๔. แนวนโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน

นโยบายหลัก

ส่งเสริมการบริหารและพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

แนวทางปฏิบัติ

๑. สนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความคิดของบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้เป็นคนเก่งและดี รวมถึงสร้างขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงานและประพฤติดี
๒. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจให้บุคลากรมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. มีระบบการบริหารและประเมินผลบุคลากรตามกฎหมายและระเบียบ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ในทุกกรณี

แนวทางส่งเสริมและผลักดันการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี

๑. สื่อสารให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้ลงชื่อรับทราบเพื่อยอมรับเป็นหลักในการปฏิบัติราชการอย่างเคร่งครัดต่อไป
๒. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญของนโยบาย ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงสอดส่อง ดูแล และให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี
๓. นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีมีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์เป็นประจำทุกปี